

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 1/04-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. januára 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. P., CSc., N. Z., ktorou namieta porušenie svojho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 10 Er 3040/03 z 13. mája 2003, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. P., CSc., **o d m i e t a** ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júla 2003 doručená sťažnosť Ing. M. P., CSc., N. Z. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 10 Er 3040/03 z 13. mája 2003.

Porušenie svojich práv vidí sťažovateľ v nasledovnom, ním opísanom skutkovom stave.

Dňa 15. mája 2003 sťažovateľ v exekučnom konaní sp. zn. 10 Er 3040/02 (EX 455/2002) na návrh oprávneného Mesto Nové Zámky o vymoženie 65 835 Sk s príslušenstvom, osobne doručil okresnému súdu námietku zaujatosti zn. 03/Ke/O/01 zo 14. mája 2003 proti konajúcemu sudcovi P. G., a to z dôvodov, že jeho námietky proti exekúcii z 24. marca 2003 smerujú proti vadám týmto sudcom vydaného poverenia na vykonanie exekúcie č. 5404 018690 z 5. februára 2003, čím pri rozhodovaní o námietkach má na veci protichodný záujem.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že 29. mája 2003 mu bolo doručené uznesenie okresného súdu sp. zn. 10 Er 3040/02 z 13. mája 2003, ktorým bolo konanie o námietkach sťažovateľa proti exekúcii zastavené. Predmetné uznesenie bolo súdom odovzdané na prepravu 26. mája 2003.

Podľa sťažovateľa okresný súd rozhodol bez toho, aby jeho námietka zaujatosti proti konajúcemu sudcovi bola vybavená. V tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 14 ods. 1 druhá veta Občianskeho súdneho poriadku (správne má byť § 15 Občianskeho súdneho poriadku), podľa ktorého sudca v konaní môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Podľa relevantnej časti § 170 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd je viazaný uznesením, len čo ho vyhlásil, ak nedošlo k vyhláseniu, len čo bolo doručené.

Sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že tým, že okresný súd zastavil konanie o jeho námietkach proti exekúcii bez toho, aby jeho námietka zaujatosti proti konajúcemu sudcovi bola vybavená, bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože v danom prípade ide o uznesenie, ktoré sa doručuje, a preto sudca v čase podania námietky zaujatosti nebol uznesením o zastavení konania o námietkach proti exekúcii viazaný.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd deklaroval porušenie jeho uvedených ústavných práv, a zároveň žiada priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 50 000 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti sťažovateľa ústavný súd zistil, že voči nemu je vedené exekučné konanie sp. zn. EX 455/2002 na návrh oprávneného Mesto Nové Zámky o vymoženie 65 835 Sk s príslušenstvom. Okresný súd na návrh oprávneného a žiadosti exekútora vydal pre exekútora 5. februára 2003 poverenie na vykonanie exekúcie, na základe ktorého exekútor sťažovateľovi ako povinnému doručil upovedomenie o začatí exekúcie. Sťažovateľ podal 24. marca 2003 námietky proti exekúcii, smerujúce proti vadám vydaného poverenia.

Okresný súd vyzval sťažovateľa ako povinného na zaplatenie súdneho poplatku za námietky v lehote 15 dní od doručenia tejto výzvy. Sťažovateľ, ktorý výzvu prevzal 8. apríla 2003, napriek poučeniu o následku nezaplatenia poplatku súdny poplatok za námietky nezaplatil. Preto súd podľa § 10 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) konanie o námietkach povinného zastavil uznesením č. k. 10 Er 3040/02-29 z 13. mája 2003. Uznesenie bolo doručené sťažovateľovi ako povinnému 29. mája 2003.

Za porušenie svojho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru považuje sťažovateľ práve tú skutočnosť, že po podaní námietky zaujatosti proti sudcovi okresného súdu 15. mája 2003, bez rozhodnutia o nej, sudca dal vypraviť predmetné uznesenie na doručenie poštou.

Ústavný súd už vyslovil názor, že zaujatosť sudcu môže byť zapríčinená vzťahom sudcu k predmetu konania alebo k účastníkovi konania. Zaujatosť sudcu daná vzťahom k veci, o ktorej má súd rozhodnúť, je právne významná len dovtedy, kým súd právoplatne rozhodne o veci, ktorej sa týka sudcova zaujatosť. Právne významná zaujatosť k veci je tiež iba pre to konanie, v ktorom súd môže rozhodovať o predmete konania, ku ktorému sudca prejavil svoju zaujatosť. Uplatnená námietka zaujatosti pre pomer sudcu k veci musí byť v príčinnej súvislosti s predmetom daného konania (II. ÚS 76/99).

V okolnostiach prípadu príslušný sudca okresného súdu konanie o námietkach sťažovateľa proti exekúcii zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku.

Podľa položky č. 13 písm. f) Sadzobníka k zákonu o súdnych poplatkoch za konanie súdu o námietkach proti exekúcii vykonávanej podľa Exekučného poriadku sa platí 5% z vymáhaného nároku, najmenej 500 Sk, najviac 200 000 Sk. Zavedenie poplatkovej povinnosti je dôsledkom podávania často neopodstatnených námietok, ktorými sa sledovalo len predĺženie súdnej exekúcie. Aj na platenie tohto súdneho poplatku sa vzťahuje možnosť

žiadať o oslobodenie od súdnych poplatkov podľa § 138 Občianskeho súdneho poriadku. Súdny poplatok je splatný podaním námietok.

Aj v danom prípade bola povinnosť zaplatiť súdny poplatok na strane sťažovateľa zjavná a nespochybniteľná.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Súčasťou týchto zákonom ustanovených postupov je aj povinnosť účastníka konania zaplatiť súdny poplatok. Podľa platnej judikatúry ústavného súdu použitie tohto právneho prostriedku je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a teda i podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (I. ÚS 142/02).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ak zákon podmieňuje prípustnosť sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym zákonom predpísaným spôsobom.

Sťažovateľ v rámci konania o námietkach proti exekúcii neuplatňoval svoje právo zákonom predpísaným spôsobom. Uplatňovanie jeho práva v okolnostiach prípadu predpokladá zaplatenie súdneho poplatku alebo požiadanie súdu o oslobodenie od súdnych poplatkov. Sťažovateľ ani nezaplatil súdny poplatok za podané námietky proti exekúcii, ani nepožiadal súd o oslobodenie od súdnych poplatkov, a preto za tohto stavu veci ústavný súd dospel k záveru, že predmetná sťažnosť sťažovateľa je neprípustná. Sudca konajúci vo veci nemal inú možnosť, ako konanie o námietkach proti exekúcii zastaviť (preto aj

sťažovateľom uplatnená námietka zaujatosti sudcu nie je relevantná (v príčinnej súvislosti) s dôvodmi rozhodnutia sudcu o námietke proti exekúcii).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2004